

Aftale om kommunernes økonomi for 2015

3. juni 2014

1. Indledning

Med aftalen om kommunernes økonomi for 2015 videreføres de økonomiske rammer i kommunerne til udvikling af den borgernære service inden for bl.a. folkeskole, beskæftigelse, den kommunale sundhedsindsats, dagtilbud og socialområdet. Regeringen anerkender, at kommunerne de senere år har påtaget sig et stort ansvar ved at tilpasse budgetter og regnskaber, så de ligger inden for disse rammer.

Samtidig er der gennem de senere år – bl.a. som led i Vækstplan DK – sket en fremrykning af kommunale anlægsinvesteringer, der således er på et højt niveau historisk set. Regeringen har tilkendegivet, at der fra 2015 og frem er behov for at tilpasse de kommunale anlægsinvesteringer til et niveau, som holdbart kan finansieres fremadrettet.

Regeringen og KL har i forlængelse af regeringens udspil "Danmark helt ud af krisen – virksomheder i vækst" drøftet konkrete muligheder for at øge vækst og beskæftigelse og dermed velstand og velfærd. Regeringen og KL er i den forbindelse enige om, at kommunerne på en række områder spiller en central rolle, herunder som erhvervslivets indgang til den offentlige sektor.

Ligeledes indgik regeringen og KL sidste år aftale om en række reformer og andre omstillinger med henblik på at styrke den kommunale service inden for folkeskole, beskæftigelse, den kommunale sundhedsindsats, dagtilbud og socialområdet. Der er enighed om, at kommunerne spiller en afgørende rolle i at sikre, at disse tiltag får den ønskede effekt, og regeringen og KL vil derfor, med udgangspunkt i de syv principper for modernisering, gøre status for disse omstillinger i aftalen for 2015.

Endelig er regeringen og KL med aftalen om kommunernes økonomi for 2015 enige om at gennemføre initiativer, der understøtter en bedre ressourceudnyttelse i kommunerne. Sidstnævnte vil bl.a. ske gennem fornyelsen af moderniseringsaftalen, hvor staten og kommunerne hver især forpligter sig på at gennemføre initiativer, der kan frigøre midler til den borgernære service i kommunerne.

2. Kommunernes økonomi for 2015

Regeringen og KL er enige om, at der med aftalen om kommunernes økonomi sikres mulighed for, at kommunerne i 2015 fortsat kan udvikle den kommunale service til gavn for borgerne, herunder en styrkelse af det kommunale sundhedsområde med 350 mio. kr.

Endvidere er regeringen og KL enige om, at der inden for de eksisterende rammer er mulighed for at udnytte ressourcerne bedre. Der er således gennemført et antal fælles analyser af bl.a. de kommunale jobcentre og beredskabsområdet, som peger på konkrete muligheder for at frigøre midler til den borgernære service i kommunerne. Hertil kommer det fortsatte samarbejde om at effektivisere som følge af bl.a. regelforenkling, digitalisering og mere effektive indkøb.

Der er samtidig enighed om, at kommunernes investeringer i 2015 udgør 17,5 mia. kr. Der er dermed aftalt en tilpasning af de kommunale anlægsinvesteringer. Det sker efter en periode, hvor kommunerne har fremrykket anlægsprojekter og opretholdt et højt anlægsniveau.

Regeringen og KL er enige om at udmønte 2 mia. kr. fra Kvalitetsfonden i 2015 til et løft af de fysiske rammer i folkeskolen, daginstitutioner og på ældreområdet. Der er samtidig enighed om, at kommunerne som led i tilpasningen af anlægsniveauet frisættes fra øvrige bindinger i forbindelse med udmøntningen af kvalitetsfondsmidlerne.

De centrale elementer for kommunernes økonomi i 2015 fremgår af boks 1. De konkrete forudsætninger er desuden beskrevet i bilag 1.

Boks 1

Hovedelementer i kommunernes økonomi for 2015

- Kommunernes serviceudgifter udgør i 2015 234,6 mia.kr. Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af DUT-princippet.
- Der er i 2015 fastsat et balancetilskud med henblik på at sikre balance mellem de samlede udgifter og indtægter for kommunerne under ét. Derudover ydes der et ekstraordinært tilskud i 2015 på 3 mia. kr. Heraf fordeles 2 mia. kr. som grundtilskud til alle kommuner, og 1 mia. kr. på baggrund af kommunernes grundlæggende økonomiske vilkår.
- Der er i 2015 taget højde for det ekstraordinære løft på 600 mio. kr. med henblik på at imødekomme lokale omstillingsudfordringer, der følger af folkeskolereformen. Dermed udgør kommunernes bloktilskud mv. i 2015 72,9 mia. kr.
- Endvidere afsættes der en lånepulje på 500 mio. kr. med henblik på en styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner. Der fastsættes en særtilskudspulje på 300 mio. kr. i 2015.
- I 2015 er 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af kommunernes aftaleoverholdelse i budgetterne for 2015. Der er enighed om, at en eventuel regnskabssanktion vedrørende 2015 tager afsæt i det aftalte udgiftsniveau.
- Der er enighed om, at kommunernes investeringer i 2015 udgør 17,5 mia. kr. Regeringen og KL er enige om, at kommunerne foretager en gensidig koordinering af budgetterne med henblik på at sikre, at kommunernes budgetter er i overensstemmelse hermed.
- Regeringen og KL er enige om at udmønte 2 mia. kr. fra Kvalitetsfonden i 2015 til et løft af de fysiske rammer i folkeskolen, daginstitutioner og på ældreområdet. Der er samtidig enighed om, at kommunerne som led i tilpasningen af anlægsniveauet frisættes fra øvrige bindinger i forbindelse med udmøntningen af kvalitetsfondsmidlerne.
- Der er afsat en lånepulje på 400 mio. kr. målrettet investeringer på borgernære områder samt en lånepulje på 200 mio. kr. til investeringer med effektiviseringspotentialer.
- Det er forudsat i aftalen, at kommunernes overførselsudgifter vil udgøre 63,9 mia. kr. i 2015, og at kommunernes udgifter til forsøgelse og aktivering af forsikrede ledige mv. vil udgøre 11,9 mia. kr. i 2015. Regeringen og KL er enige om, at der foretages en midtvejsvurdering af skønnene for udgifterne til indkomstoverførsler i 2015. I tilfælde af væsentlige ændringer i udgiftsskønnene for indkomstoverførsler sammenholdt med de øvrige forudsætninger for aftalen kan der være behov for at neutralisere dette i den indgåede aftale.
- Aftalen forudsætter uændret kommunal skattefastsættelse i 2015 for kommunerne under ét. Hvis der for 2015 sker en skatteforhøjelse for kommunerne under ét, vil der i medfør af gældende lov ske en modgående regulering af bloktilskuddet svarende til overskridelsen.
- Der er enighed om, at nogle kommuner skal have mulighed for at hæve skatten i 2015 inden for en ramme på 150 mio. kr. Forudsætningen herfor er, at andre kommuner sætter skatten tilsvarende ned. Med henblik på at understøtte dette etableres der en tilskudsordning til de kommuner, som for 2015 nedsætter skatten. Tilskudsordningen finansieres af staten.

3. Vækst, beskæftigelse og balance

Vækst i samfundet er grundlaget for gode jobs og en høj beskæftigelsesgrad og udgør dermed forudsætningen for velstanden og velfærden i samfundet. Regeringen og KL er enige om, at kommunerne på en række områder spiller en central rolle som erhvervslivets indgang til den offentlige sektor, og kommunerne kan derfor understøtte vækst og arbejdspladser lokalt ved bl.a. at levere en god service over for virksomhederne.

I forlængelse af regeringens vækststudspil er regeringen og KL enige om at nedbringe sagsbehandlingstiderne for erhvervsrettede myndighedsopgaver i kommunerne med en tredjedel i 2016. Reduktionen skal bl.a. opnås ved at indføre servicemål for følgende sagsbehandlingsområder:

- Miljøgodkendelser
- Godkendelser af husdyrbrug
- Byggesager

Servicemålene skal understøtte digitaliseringen i den kommunale forvaltning og sikre, at såvel kommuner og ansøgere har incitament til at medvirke til en effektiv og hurtig sagsbehandling.

Regeringen og KL er enige om at udarbejde en model med konkrete servicemål for sagsbehandlingstiderne på de pågældende områder. Modellen drøftes af parterne inden udgangen af september 2014 med henblik på fremsættelse af følgelovgivning inden udgangen af 2014.

Servicemålene fastsættes med afsæt i, at sagsbehandlingstiden regnes fra ansøgningen er fuldt oplyst, til der er truffet afgørelse i sagen. Regeringen og KL er enige om, at det skal stå klart for virksomheder og borgere, hvad der udgør en fuldt oplyst ansøgning, herunder via vejlednings- og ansøgningsmateriale samt eventuelle selvbetjeningsløsninger.

Der er afsat 20 mio. kr. i 2015 og 40 mio. kr. i de følgende år til initiativet. Der er desuden enighed om, at kommunerne samlet set ikke hæver gebyrerne på området.

Med henblik på at lette kommunernes sagsbehandling og bidrage til lavere sagsbehandlingstid, er regeringen og KL enige om, at gennemføre regelforenklinger på miljøområdet og byggeområdet. Der lægges op til, at en række sagstyper omlægges til anmeldeordninger for miljøgodkendelser, sager om godkendelse af husdyrbrug samt byggesager. Der udarbejdes en konkret model, som drøftes af parterne efter sommerferien med henblik på fremsættelse af den nødvendige lovgivning i efteråret 2014.

Desuden er regeringen og KL i forlængelse af vækststudspil samt de fælles udvalgsarbejder om henholdsvis kommunal erhvervsfremme og om incitamenter til økonomisk udvikling enige om at gennemføre følgende:

- *Harmonisering af gebyrmodel for byggesager:* Regeringen og KL enige om, at gennemføre en ensartet gebyrmodel på tværs af alle kommuner. Der udarbejdes en

konkret model, der drøftes af parterne efter sommerferien med henblik på fremsættelse af den nødvendige lovgivning i efteråret 2014.

- *Styrkelse af den kommunale erhvervsfremmeindsats:* Med henblik på at styrke den kommunale erhvervsfremmeindsats gennemføres en række initiativer jf. rapporten fra det fælles udvalgsarbejde. Det drejer sig særligt om etablering af én indgang for virksomheder, bedre data, styring og evaluering af indsatsen. Kommunerne vil ligeledes i højere grad inddrage virksomhederne, så indsatsen bliver mere erhvervsrettet.
- *Fastholdelse af kommunernes økonomiske incitament:* Regeringen lægger op til at øge den kommunale andel af selskabsskatten, så virkningerne af nedsættelsen af selskabsskattesatsen i perioden 2014-2016 ikke påvirker kommunernes økonomiske tilskyndelse til fastholdelse og tiltrækning af lokale arbejdspladser.
- *Bedre styringsmuligheder i forsyningssektorerne:* Regeringen og KL er enige om at nedsætte en fælles arbejdsgruppe, som skal afdække, om der i forsyningssektorerne er behov for at ændre reglerne for de styringsmæssige forhold mellem kommune og selskaber.

Regeringen og KL er enige om at gøre status på initiativerne i forbindelse med økonomiforhandlingerne for 2016.

Regeringen og KL har samtidig drøftet vigtigheden af at styrke forudsætningerne for vækst i hele landet – også de dele som har sværere ved at få gang i væksten end andre. På den baggrund er regeringen og KL enige om følgende:

- *Udvalgsarbejde om rammerne for kommunernes fysiske planlægning:* Kommunerne oplever, at rammerne omkring den fysiske planlægning i en række konkrete tilfælde udgør en barriere for vækstinitiativer. Regeringen og KL er derfor enige om med udgangspunkt i de anførte barrierer at se på rammerne for kommunernes fysiske planlægning, herunder planloven og udmøntningen af denne.
- *Kortlægning af mobil- og bredbåndsdækning:* Mobil- og bredbåndsdækning er en forudsætning for bl.a. udbredelse af sundhedsteknologi og telemedicin i hele Danmark. Regeringen er i samarbejde med KL, Danske Regioner og telebranchen ved at udarbejde en mere finmasket kortlægning af mobil- og bredbåndsdækningen i Danmark, der fra 2015 skal give bedre overblik over den lokale dækning. Regeringen, KL og Danske Regioner vil på baggrund heraf gøre status for udviklingen i retning af en velfungerende mobil- og bredbåndsinfrastruktur med henblik på realisering af ambitionerne i strategi for digital velfærd.
- *Analyse af pendlingsforhold i yderkommuner:* Der gennemføres et udvalgsarbejde mellem regeringen og KL af pendlingsforhold i yderkommuner med henblik på at understøtte bosætningen i områder med lang transport til arbejdspladsen. Som en del af udvalgets arbejde skal der se på den nuværende afgrænsning af de kommuner, hvor forhøjet befordringsfradrag kan gives under hensyntagen til bl.a. kommunaløkonomiske forhold.

Endelig er KL positive overfor regeringens forslag i vækststudspillet om at udvide den nuværende flexboligordning, så tilladelsen til at benytte en bolig som flexbolig ikke bortfalder ved køb og salg. Der er enighed om, at det vil gøre boliger i landdistrikterne mere attraktive.

4. Omstilling og udvikling af serviceområderne

Regeringen og KL drøftede ved sidste års forhandlinger en lang række reformer, omstillinger og styrkelse af den kommunale service inden for bl.a. folkeskole, beskæftigelse, den kommunale sundhedsindsats, dagtilbud og socialområdet.

Omstilling baserer sig bl.a. på de ni principper for statsligt-kommunalt samarbejde samt de syv principper for modernisering. Centralt i disse principper står:

- Lokalpolitisk fokus og ansvar
- Styring på mål og resultater
- Afbureaukratisering og lokal frihed
- Effektiv ressourceudnyttelse
- Opgaveløsningen baseret på viden om effekt

I dette års aftale gøres status for omstillingen, og der sættes fokus på, hvordan kommunerne og staten samarbejder om implementering af reformer.

Regeringen og KL er enige om i fællesskab at sikre realiseringen af reformer vedtaget af Folketinget og aftaler mellem regeringen og KL. Det forudsætter en klar rollefordeling og en god koordination. Der er allerede etableret fora, hvor staten og KL drøfter og koordinerer arbejdet med implementeringen af reformer, herunder på folkeskoleområdet og i forhold til regeringens 2020-mål på socialområdet.

For at styrke det fælles arbejde med implementering af reformer og statslig-kommunale aftaler er der enighed om at udvikle et fælles *Kodeks for implementering*. Fokus skal blandt andet være gennemsigtighed om indsatser og resultater, klar rollefordeling, forberedelse samt løbende opfølgning og dialog mellem parterne.

De betydelige krav til omstilling og udvikling i kommunerne i disse år kræver et stærkt lokalpolitisk lederskab. Regeringen anerkender, at kommunalpolitikeres indsats og ansvar er vokset i takt med den tungere og mere komplekse arbejdsbyrde, der især fulgte med kommunalreformen.

Regeringen har derfor indgået en politisk aftale om en mere tidssvarende vederlæggelse af menige kommunal- og regionalpolitikere. Regeringen og KL er enige om at afsætte 53,5 mio. kr. i 2015 og frem til en forhøjelse af vederlagsniveauet for kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmer pr. 1. juli 2014.

Den høje valgdeltagelse ved kommunalvalget i efteråret 2013 vidner om, at borgerne er optaget af det lokale demokrati og ønsker at tage del i de kommunale beslutninger. Dialogen med borgere kan bidrage til nye løsninger, en mere brugerorienteret offentlig sektor og øget kvalitet. Parterne er enige om, at understøtte og overveje initiativer der kan fremme dialog og et levende lokaldemokrati.

Beskæftigelsesområdet

Ny indsats for forsikrede ledige

Regeringen har fremlagt et udspil til en reform af beskæftigelsesindsatsen. Regeringen og KL er enige om, at udspillet indeholder en række tiltag, der styrker det kommunalpolitiske ansvar for beskæftigelsesindsatsen og sikrer friere rammer for den kommunale beskæftigelsesindsats gennem regelforenklning samt større fokus på mål- og resultatstyring. Samlet set skal det understøtte, at ledige hurtigst muligt opnår varig beskæftigelse. Parterne er på den baggrund enige om, at reformudspillet på en række punkter imødekommer de kommunale ønsker om afbureaukratisering og friere rammer. Regeringen vil forhandle reformen med Folketingets partier.

KL og regeringen vil på den baggrund tilrettelægge en proces for implementeringen af reformen, der sikrer en god understøttelse af den nye indsats for forsikrede ledige. KL vil i efteråret 2014 tage initiativ til, at der fælleskommunalt arbejdes med den politiske og ledelsesmæssige forankring, og i samarbejde med Beskæftigelsesministeriet tilrettelægge et program for forberedelse og gennemførelse af reformen.

I forlængelse af kommunernes større ansvar på beskæftigelsesområdet indgår der i udspillet en refusionsomlægning, der styrker kommunernes tilskyndelse til at hjælpe ledige i beskæftigelse. Refusionsomlægningen vil have byrdefordelingsmæssige konsekvenser, og regeringen og KL er derfor enige om, at disse konsekvenser skal imødegås ved korrektioner i udligningssystemet. Der skal i den forbindelse gennemføres et arbejde i Økonomi- og Indenrigsministeriets Finansieringsudvalg med henblik på at foretage en samlet vurdering af de ændringer, der er behov for efter 2017.

Styrket prioritering af beskæftigelsesindsatsen

Med den kommende beskæftigelsesreform er der behov for en omstilling af beskæftigelsesindsatsen. Regeringen og KL er enige om, at der er brug for øget lokalpolitisk fokus og styrket prioritering af ressourcerne på beskæftigelsesområdet. Det kan bidrage til en mere ressourceeffektiv indsats i jobcentrene og samtidig understøtte implementeringen af en kommende beskæftigelsesreform samt af de reformer, der er gennemført over de senere år.

Der er i forlængelse af aftalen om kommunernes økonomi for 2014 gennemført en kortlægning af de kommunale jobcentres ressourceforbrug. Kortlægningen identificerer initiativer til prioritering af jobcentrenes ressourceforbrug, primært ved styrket ledelsesmæssig fokus på mål- og resultatstyring, mere effektiv arbejdstidsanvendelse, regelforenklning samt øget digital understøttelse. Initiativerne anviser et omprioriteringspotentiale i jobcentrene på op mod 550 mio. kr. årligt fuldt realiseret, som kan frigøres til borgernær service i kommunerne.

Implementering af reformen af førtidspension og fleksjob

Tilgangen til førtidspension er som ventet reduceret med reformen af førtidspension og fleksjob. Regeringen og KL er enige om, at det er vigtigt, at borgere med væsentlig nedsat arbejdsevne, der ikke kan tilkendes førtidspension, får den nødvendige tværfaglige og

helhedsorienterede indsats. Borgere, hvor det er åbenbart formålsløst at udvikle arbejdsevnen, skal fortsat tilkendes førtidspension.

Regeringen og KL er derfor enige om at fastholde et stærkt fokus på implementeringen af reformen af førtidspension og fleksjob. Det gælder både fra statsligt, fælleskommunalt og kommunalt hold. Der er på den baggrund enighed om fortsat at have fokus på arbejdet med rehabiliteringsteams og ressourceforløb. Regeringen og KL vil i fællesskab følge arbejdet tæt.

Alle ansøgningsager om førtidspension skal i dag behandles af rehabiliteringsteamet. Det gælder også borgere, der ansøger om førtidspension, men som åbenlyst ikke opfylder betingelserne for det. Regeringen og KL er enige om, at det er unødigt bureaukratisk. Regeringen vil søge tilslutning i forligskredsen til at ændre dette.

Regeringen og KL er enige om løbende at drøfte opfølgningen på reformen af førtidspension og fleksjob.

Arbejdsklausuler

Regeringen og KL blev med aftalen om kommunernes økonomi for 2014 enige om, at arbejdsklausuler skal søges udbredt til alle kommunale udbudskontrakter inden for bygge- og anlægsarbejde samt øvrige udbudskontrakter, hvor det er hensigtsmæssigt. En nylig gennemført KL-undersøgelse viser, at dette har medført, at stort set alle kommuner nu anvender arbejdsklausuler.

Folkeskole og undervisning

Et fagligt løft af folkeskolen

Folkeskolereformen indebærer et markant og ambitiøst løft af folkeskolen med den klare målsætning at give alle elever et fagligt løft og de bedste muligheder for at gennemføre en ungdomsuddannelse. Det indebærer en meget væsentlig omstilling i kommunerne og på de enkelte skoler. Det er kommunalbestyrelserne, der skal sikre, at reformens intentioner realiseres i de kommunale folkeskoler, og at der lokalt er information om reformens betydning for elever og forældre.

Regeringen og KL er enige om i fællesskab at følge implementeringen af folkeskolereformen. På den baggrund er der etableret en koordinations- og styregruppe, hvor regeringen og KL indgår i et løbende tæt samarbejde om opfølgning på reformen, erfaringsudveksling, koordinering af indsatser mv.

En aktuel undersøgelse gennemført i alle kommuner viser, at kommunerne generelt er langt med at træffe de nødvendige politiske beslutninger i forhold til at fastsætte mål og skabe de fornødne rammer for at realisere en ny skole. Det er vigtigt at fastholde et politisk og ledelsesmæssigt fokus på at udnytte de mere fleksible muligheder for tilrettelæggelse af skoledagen og undervisningen til gavn for elevernes læring.

Regeringen og KL er enige om at følge udviklingen bl.a. i de nationale mål i forbindelse med de kommende års økonomiaftaler med udgangspunkt i den årlige statusredegørelse for

folkeskolens udvikling. I den forbindelse er det afgørende for reformens succes, at man på alle niveauer løbende forholder sig til elevernes faglige resultater.

Dygtige og engagerede lærere og pædagoger er den vigtigste forudsætning for elevernes læring. Det er derfor centralt, at der lokalt udarbejdes strategier for udmøntning af de afsatte kompetencemidler for at nå kravet om fuld kompetencedækning og for at understøtte andre prioriterede områder, herunder særligt inklusionsindsatsen.

I forbindelse med det fremadrettede kompetenceløft af lærere, pædagoger og skoleledere som led i et fagligt løft af folkeskolen konstaterer regeringen og KL, at der i dag er et udbredt samarbejde, lokalt mellem kommuner, folkeskoler og professionshøjskoler om efteruddannelse, udviklingsprojekter mv. Regeringen og KL forventer, at professionshøjskolerne også fremover vil spille en væsentlig rolle i forhold til efteruddannelse af lærere, pædagoger og skoleledere, jf. særskilt drøftelse herom.

Inklusion

Den almindelige folkeskole skal være det bærende fællesskab og kunne omfatte hovedparten af børn med særlige behov. Børn bliver dygtigere, og det styrker deres sociale udvikling, når de indgår i inkluderende fællesskaber.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne skal fortsætte det igangværende arbejde for en omstilling af folkeskolen mod en højere grad af inklusion. Kommunerne skal prioritere de ressourcer, der er nødvendige for at sikre en god omstilling til inklusion og en styrkelse af almenundervisningen, således at omstillingen bidrager til at øge det faglige niveau og trivslen for alle elever.

Endvidere er der enighed om, at omstillingen til inklusion kræver, at lærere og pædagoger har de fornødne kompetencer samt støtte og rådgivning fra relevante ressourcepersoner. Der er ligeledes enighed om at prioritere kompetenceudvikling af lærere og pædagoger bl.a. inden for de midler, som blev afsat i forbindelse med folkeskolereformen.

Endelig er der behov for tæt opfølgning på omstillingen til inklusion. Regeringen og KL er derfor enige om at supplere den allerede aftalte dokumentation og opfølgning på omstillingen til inklusion, så der sikres bedre viden om resultater og effekter – både på landsplan og i kommunerne – af prioriteringerne på området.

Bedre erhvervsuddannelser og fokuseret vejledningsindsats

På baggrund af aftalen om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser er regeringen og KL enige om, at kommunerne understøtter aftalen ved fortsat at prioritere oprettelse af praktikpladser. Regeringen vil invitere kommuner og regioner til en drøftelse af en mere koordineret praktikpladsopsøgende indsats. Der er videre enighed om at nedsætte en fælles arbejdsgruppe med regeringen, KL og Danske Regioner, der skal undersøge mulighederne for en alternativ styring, som kan erstatte den nuværende dimensionering af SOSU-området.

Regeringen og KL er enige om, at de ændringer på vejledningsområdet, som følger af reformen, kræver en omstilling af vejledningsindsatsen i kommunerne og medfører en reduktion i de kommunale udgifter til indsatsen. Ændringerne betyder bl.a., at kommunerne

som udgangspunkt ikke skal give individuel vejledning og gruppevejledning til de uddannelsesparate unge i 8. eller 9. klasse. Folkeskolen spiller fortsat en væsentlig rolle i at udfordre alle unge på deres uddannelsesvalg inden for de givne rammer og ressourcer. Regeringen og KL er enige om at følge konsekvenserne heraf tæt.

Sammenhængende sundhedsvæsen

Regeringen, KL og Danske Regioner har et fælles ønske om at skabe et sundhedsvæsen, hvor patienterne oplever, at almen praksis, sygehusene og den kommunale plejesektor samarbejder og sikrer gode, sammenhængende patientforløb.

De nye sundhedsaftaler, der skal udarbejdes for perioden 2015-18, indebærer et mere forpligtende samarbejde mellem regioner og kommuner, der skal sikre bedre sammenhæng for patienter med behandlingsforløb på tværs af sektorerne. I det lys aftalte regeringen og KL med økonomiaftalen for 2014 en kommunal prioritering af 300 mio. kr. til at understøtte indsatsområderne i sundhedsaftalerne og ikke mindst samarbejdet mellem regioner og kommunerne.

Regeringen og KL er enige om, at der afsættes yderligere 350 mio. kr. i 2015 med henblik på, at der i de fælles sundhedsaftaler opstilles fælles målsætninger inden for følgende mål for den patientrettede forebyggelse:

- Færre uhensigtsmæssige genindlæggelser
- Færre forebyggelige indlæggelser
- Færre uhensigtsmæssige akutte korttidsindlæggelser
- Færre færdigbehandlede patienter, der optager en seng på sygehusene

Samtidig er der indgået en ny 3-årig overenskomst med Praktiserende Lægers Organisation. Regeringen har i den forbindelse noteret sig, at regioner og kommuner med overenskomstaftalen har forpligtet sig til over tre år at prioritere 200 mio. kr. inden for regionale og kommunale rammer til samarbejdet med almen praksis i regi af praksisplanudvalgene.

Der er enighed om, at de prioriterede indsatser vil blive beskrevet i sundhedsaftalerne, herunder med hensyn til, hvilken effekt indsatsen forventes at have bl.a. i forhold til et mere sammenhængende sundhedsvæsen. Det skal ligeledes fremgå af sundhedsaftalerne, hvordan der påtænkes fulgt op, og hvordan erfaringer videndeles. Parterne er desuden enige om at følge op på ovenstående forbindelse med økonomiforhandlingerne.

Parterne bekræfter desuden aftalen om at igangsætte en evaluering af den kommunale medfinansiering på sundhedsområdet i 2014. Der udarbejdes i samarbejde med KL og Danske Regioner et kommissorium for evalueringen i juni 2014 med henblik på opstart af arbejdet senest i september 2014.

Beredskabsområdet

Redningsberedskabet består i dag af et kommunalt basisberedskab og et statsligt overbygningsberedskab, der tilsammen varetager daglige, lokale opgaver såvel som landsdækkende indsatser.

Regeringen og KL er enige om, at der gennem en forenkling af organiseringen på beredskabsområdet kan opnås betydelige effektiviseringsgevinster, mens der fortsat sikres et højt serviceniveau for borgerne. Det kan bl.a. ske ved at samle de nuværende 87 kommunale enheder i større og mere bæredygtige enheder samt ved at sikre en hensigtsmæssig arbejdsdeling mellem det kommunale og statslige beredskab.

Der er på den baggrund enighed om, at kommunerne senest 1. januar 2016 vil etablere sig i nye, tværkommunale samarbejder i form af op mod 20 beredskabsenheder. Såfremt kommunerne ikke inden den fastsatte dato har etableret sig i nye enheder, vil regeringen søge tilslutning til at fastsætte nærmere kriterier for en afgrænsning af nye, mere bæredygtige enheder.

Parallelt med den kommunale forenkling af organiseringen vil staten foretage strukturtilpasninger og effektiviseringer i det statslige beredskab. Det forventes, at den statslige ramme som følge heraf reduceres med 25 mio. kr. i 2015, 75 mio. kr. i 2016 og 125 mio. kr. i 2017.

Samtidig er der enighed om, at de nye større kommunale enheder betyder, at kommunerne mest hensigtsmæssigt kan varetage nogle af de mere specialiserede beredskabsfunktioner, der i dag varetages af staten. Der er derfor enighed om en fremadrettet dialog om, hvordan der kan sikres en hensigtsmæssig arbejdsdeling mellem det kommunale og statslige beredskab.

Regeringen og KL er på den baggrund enige om, at det kommunale bloktilskud nedreguleres med 50 mio. kr. i 2015 og 75 mio. kr. i 2016 og frem. Herudover er regeringen og KL enige om, at det vil være muligt at frigøre yderligere 100 mio. kr. i 2015 og frem.

Socialområdet

Sociale 2020-mål

Regeringen har opstillet en række 2020-mål for den sociale indsats for de mest sårbare og udsatte grupper. De sociale 2020-mål skal bidrage til at skabe bedre vilkår for bl.a. anbragte børn, voldsramte kvinder og stofmisbrugere ved at målrette de eksisterende ressourcer mod de metoder og indsatser, der skaber de bedste resultater for den enkelte.

Regeringen og KL er enige om, at der er tale om ambitiøse mål, som sætter en klar retning for den sociale indsats i kommunerne i de kommende år. Regeringen og KL vil i fællesskab arbejde målrettet for at understøtte, at de sociale 2020-mål nås. Det vil bl.a. ske ved at sætte fokus på anvendelsen af de metoder og indsatser, der virker bedst.

Regeringen og KL vil desuden løbende følge og drøfte udviklingen i de relevante indsatser, herunder bl.a. i regi af et fælles arbejde med at sikre løbende og systematisk erfaringsudveksling og udbredelse af virksomme metoder. Regeringen og KL vil desuden gøre status for de sociale 2020-mål i forbindelse med de årlige økonomiaftaler.

Løft af ældreplejen

Med Finansloven for 2014 blev der afsat 1 mia. kr. årligt fra 2014 til ældreområdet. Regeringen og KL er enige om, at midlerne anvendes til et permanent løft af ældreplejen, hvor der er størst behov lokalt. Det kan eksempelvis være inden for bedre praktisk hjælp og personlig pleje, bedre forhold på plejehjem eller en styrket rehabiliterings- og genoptræningsindsats.

Der er enighed om, at det er hensigtsmæssigt at understøtte rehabilitering på ældreområdet gennem ny lovgivning for at sikre, at flest mulige borgere opnår en mere selvstændig hverdag og forbliver uafhængige af hjemmehjælp. Der er samtidig enighed om, at kommunernes rehabiliteringsindsats skal understøttes gennem udbredelse af gode og virksomme metoder. Formålet er at sikre størst mulig kvalitet for borgeren og bedst mulig ressourceudnyttelse.

Forsorgshjem og kvindekrisecentre

KL og regeringen er enige om at styrke kommunernes muligheder for at sikre en sammenhængende og rehabiliterende indsats for borgere med ophold på kvindekrisecentre og forsorgshjem. Regeringen og KL vil derfor i efteråret drøfte mulighederne for at gennemføre tiltag, der styrker kommunernes styringsmuligheder med henblik på at yde en helhedsorienteret indsats. Drøftelserne vil tage udgangspunkt i et analysearbejde, som regeringen og KL har gennemført på området.

Revision af servicelovens voksenbestemmelser

På baggrund af det arbejde med at forenkle servicelovens voksenbestemmelser, som indgik i aftalen om kommunernes økonomi for 2014, vil regeringen i efteråret 2014 søge Folketingets tilslutning til at gennemføre en justering af lovgivningen, der indebærer, at der arbejdes med en overordnet målgruppetilgang og en mere helhedsorienteret lovgivning i forhold til sammensætningen af den hjælp, borgeren har behov for. Lovændringen vil give pligt til grundigere sagsbehandling og udredning i de tunge sager samt mulighed for forenklet sagsbehandling og afbureaukratisering i de lettere sager.

Friplejeboliger

I forlængelse af økonomiaftalen for 2014 blev der igangsat et arbejde med at se på en ny afregningsmodel for friplejeboliger. Regeringen og KL er på den baggrund enige om, at der inden eventuel lovgivning om en ny model for afregning, der sikrer mere lige vilkår for offentlige og private leverandører på området, er behov for at efterprøve modellen i forhold til beregning af takster under hensyntagen til alle kommunens gennemsnitlige langsigtede omkostninger. Der skal ligeledes tages stilling til, hvorledes beregningen håndteres i tilfælde, hvor borgeren kommer fra en anden kommune end beliggenhedskommunen. Det er hensigten, at ændringerne skal træde i kraft senest medio 2015.

Rehabiliteringsmål på psykiatriområdet

Med regeringens psykiatrihandlingsplan, reformen af førtidspension og fleksjob og kontanthjælpsreformen er der igangsat en række initiativer, der understøtter det enkelte menneskes potentiale for at tage ansvar for eget liv og i forhold til at kunne deltage aktivt i samfundet med eller uden støtte. Regeringen og KL er enige om, at der er grundlag for at fastsætte et fælles rehabiliteringsmål, der fx belyser mennesker med psykiske lidelsers tilknytning til arbejdsmarkedet og uddannelse.

Opfølgning på evalueringen af kommunalreformen

Som opfølgning på evaluering af kommunalreformen er regeringen og KL enige om at fortsætte samarbejdet om opbygningen af en national koordinationsstruktur med henblik på at udpege målgrupper eller særlige indsætter, hvor der er behov for en øget koordination. Regeringen og KL vil i forbindelse med økonomiaftalen for 2016 gøre status for implementeringen.

Objektivt administrationsgrundlag

Der er enighed om at igangsætte et arbejde med henblik på at afdække områder og vurdere mulighederne for et mere objektivt administrationsgrundlag af offentlige ydelser med henblik på en mere effektiv administration under hensyntagen til økonomiske og fordelingsmæssige konsekvenser.

Integration

Regeringen og KL er enige om, at integrationsindsatsen først og fremmest løses som led i kommunernes ordinære indsats inden for bl.a. uddannelses- og beskæftigelsesområdet. Der er samtidig enighed om, at der med henblik på at udvikle indsatsen og imødekomme udfordringerne på området er behov for klare lokale mål og øget koordinering.

Regeringen og KL er derfor enige om at starte en tæt dialog om, hvordan koordinering, vidensdeling og samarbejde kan nytænkes, så det kan bidrage til at styrke indsatsen både på specifikke områder og i forhold til den brede integrationsindsats i kommunerne.

Regeringen og KL er desuden enige om, at regeringen vil arbejde på, at der gennemføres en regelforenkling sådan, at kravet om, at der både skal laves en integrationskontrakt og en integrationsplan ændres, så der kun skal laves én plan.

Dagtilbud

Dagtilbud danner rammerne om børns trivsel, udvikling og læring. KL har redegjort for kommunernes hidtidige anvendelse af det afsatte løft på 500 mio. kr., og regeringen og KL har på den baggrund drøftet de kvalitetsfremmende initiativer, som er igangsat i kommunerne. Regeringen og KL er enige om, at kommunerne også fremadrettet vil prioritere kvalitet og normeringer på dagtilbudsområdet, og vil sammen drøfte kvalitetsfremmende tiltag i dagtilbud.

Som opfølgning på Finansloven for 2013 er der udviklet en ny normeringsstatistik. Den nye opgørelsesmetode træder i kraft fra regnskab 2015.

Befordring

I økonomiaftalen for 2014 blev regeringen og KL enige om, at kommunerne frigør ressourcer ved mere effektiv opgavevaretagelse på det kommunale befordringsområde. Gevinsterne kan indhøstes både ved forbedret udbud og planlægning af kørslen i kommunerne samt ved overdragelse af udbud, trafikindkøb, planlægnings- og driftsopgaver mv. til trafiksselskaberne. Effektiviseringspotentialet blev fastsat til 100 mio. kr. i 2014 stigende til 430 mio. kr. i 2017.

Kommunerne har på den baggrund sat fokus på at effektivisere befordringsområdet og indhøster gevinster svarende til 150 mio. kr. i 2014. Den indsats skal fortsætte, og kommunerne vil nå årlige effektiviseringspotentialer på i alt 250 mio. kr. i 2015, 350 mio. kr. i 2016 og 430 mio. kr. i 2017. I 2015 prioriteres 100 mio. kr. til et løft af sundhedsområdet.

5. Modernisering og bedre ressourceudnyttelse

I lyset af de stramme økonomiske rammer er der fortsat behov for at udvikle og forbedre den kommunale opgaveløsning inden for de eksisterende økonomiske rammer. Det skal blandt andet ses i lyset af regeringens ambition om at frigøre 12 mia. kr. i 2020 gennem en modernisering af den offentlige sektor.

Regeringen og KL er enige om i fællesskab at understøtte en bedre lokal ressourceudnyttelse og en bedre service for borgerne. Det skal bl.a. sikres ved at fastholde fokus på at omstille og nytænke serviceproduktionen på de store velfærdsområder samt at tænke i nye strukturer og samarbejdsformer mellem kommunerne.

På den baggrund er regeringen og KL enige om at videreføre moderniseringsaftalen og frigøre ressourcer i kommunerne svarende til 2 mia. kr. i perioden 2015-2016. Aftalen indebærer dermed, at regeringen og kommunerne hver forpligter sig til at gennemføre initiativer, der frigør 1 mia. kr. frem til 2016. Midlerne skal blive i kommunerne og anvendes til at udvikle og forbedre den borgernære service.

Som led i opfyldelsen af aftalen for 2015 har regeringen fremlagt følgende initiativer:

- Øget anvendelse af anmelderordninger på byggeområdet, som kan bidrage til at reducere de erhvervsrettede sagsbehandlingstider
- Regelforenklinger på beskæftigelsesområdet med udgangspunkt i regeringens udspil til en reform samt analysen af de kommunale jobcentre
- Strukturtilpasninger og konkrete effektiviseringsforslag inden for det kommunale redningsberedskab
- Effektiviseringsgevinster i Udbetaling Danmark som følge af 3. bølge af digital selvbetjening

Endelig er der lagt op til initiativer, som vil sikre en bedre ressourceudnyttelse på social- og boligområdet, herunder initiativer vedrørende en mulig revideret afregningsmodel for friplejeboliger og forenkling af reglerne om merudgiftsydelse til børn.

KL og regeringen er enige om at initiativerne tilsammen frigør 380 mio. kr. i 2015 stigende til 396 mio. kr. i 2016. Regeringen vil fremlægge yderligere initiativer i forbindelse med økonomiforhandlingerne for 2016.

Datastrategi

Regeringen og KL er enige om, at udviklingen i retning af flere, bedre data på de kommunale sektorområder er positiv og fortsat skal anvendes til at udvikle den kommunale opgaveløsning. I dag finder både indsamlingen og anvendelsen af data sted i blandt andet datavarehuse i staten, Danmarks Statistik og FLIS i kommunerne.

For at sikre en effektiv og sammenhængende anvendelse af data er regeringen og KL enige om at sætte fokus på grundlaget for det videre datasamarbejde mellem staten og kommunerne, herunder at samarbejdet baserer sig på gennemsigtighed, en klar rollefordeling samt styring på mål og rammer. Der nedsættes udvalg, som skal fastlægge et fælles grundlag for det videre arbejde med data. Arbejdet afrapporteres i efteråret 2014.

Fælles løsninger

Der er gode traditioner for at samarbejde på tværs af kommuner med henblik på at opnå en effektiv opgaveløsning, og de konkrete erfaringer hermed tilsiger, at fælles løsninger på en række områder kan bidrage til en bedre og mere effektiv opgaveløsning.

Regeringen og KL har på den baggrund og som opfølgning på økonomiaftalen for 2014 gennemført en systematisk analyse af mulighederne for flere fælles løsninger på tværs af kommunerne.

Analysen viser bl.a., at kommunerne oplever, at etableringen af fx § 60 fællesskaber er meget omfattende, og at det kan være med til at begrænse anvendelsen af fælles løsninger. Regeringen og KL er enige om at se på, hvordan disse rammer kan forbedres gennem fx bedre vejledninger og eventuelt forenkling af reglerne på området.

Analysen har desuden peget på konkrete områder, hvor der eksisterer et potentiale ved at etablere flere fælles løsninger. Regeringen og KL er derfor enige om at gennemføre videre analyser af mulighederne for fælles løsninger på følgende områder:

- It- drift og it-strategi (fx valg af it-systemer og uddannelse af brugere)
- Vedligehold af kommunale veje

Analyserne skal afdække forventede kvalitative og økonomiske effekter af fælles løsninger og konkrete modeller for, hvordan disse effekter vil kunne indhøstes.

Endelig undersøges det, som led i regeringens handicappolitiske handleplan fra 2013, hvorvidt der på hjælpemiddelområdet kan opnås mere sammenhængende overgange mellem sektorer samt sikres en mere effektiv drift af hjælpemiddeldepoter i kommunerne ved anvendelse af fælles løsninger. Der er enighed om, at KL bliver inddraget i dette arbejde.

Frikommuner

Frikommuneforsøget har bidraget til nytænkning og udvikling af nye løsninger i den kommunale sektor. Flere ideer og forsøg fra projektet indgår således i folkeskole- og kontanthjælpsreformen samt udspillet til en beskæftigelsesreform. Ligeledes bør andre løsninger, som i den løbende evaluering viser sig relevante, udbredes til alle kommuner.

Frikommuneforsøget udløber efter gældende lovgivning ved udgangen af 2015 og evalueres samlet herefter. Regeringen vil søge tilslutning til, at igangværende frikommuneforsøg kan videreføres indtil medio 2017 for at undgå at stoppe forsøg, som der efter evalueringen måtte være ønsker om kan fortsætte.

Der vil i årene frem fortsat være behov for at nytænke og modernisere den offentlige sektor. Parterne er derfor enige om at igangsætte et nyt frikommuneforsøg. Regeringen og KL vil derfor i efteråret 2014 drøfte en fornyelse af frikommunekonceptet med henblik på den nærmere udformning af et nyt frikommuneforsøg.

Indkøb

I forlængelse af økonomiaftalen for 2012, er der i regi af SKI blevet etableret en række koordinerede og forpligtende indkøbsaftaler for kommunerne. Der er opgjort et samlet besparelspotentiale på 730 mio. kr. i aftalernes løbetid. Regeringen og KL er enige om, at indsatsen med udvikling af den type aftaler skal fortsætte, og at det skal overvejes, hvordan der sikres en økonomisk balanceret udvikling af aftalerne. Parterne vil derfor frem mod økonomiaftalen for 2016 drøfte nye konkrete mål herfor.

Der er endvidere enighed om, at et vigtigt fokusområde for det offentlige indkøb fremover er at sikre en høj anvendelsesgrad af såvel de fælleskommunale aftaler som andre typer af forpligtende aftaler. Der igangsættes en analyse af, hvordan kommunernes indkøbsdata kan anvendes til at sikre en høj compliance.

Offentlig-privat samarbejde

Regeringen og KL er enige om at understøtte kommunernes samarbejde med private aktører. Kommunernes samarbejde med private leverandører målt ved IKU-indikatoren udgør 29,5 pct. i 2013, hvilket er en stigning set i forhold til 2012.

Med henblik på at understøtte og kvalificere kommunernes arbejde med offentlig-privat samarbejde har regeringen i samarbejde med KL igangsat en analyse af bl.a. mulighederne og barrierer for offentlig-privat samarbejde i kommunerne. Analysen forventes afsluttet i efteråret 2014.

Regeringen og KL vil desuden etablere et forsøgsprogram i samarbejde med en række kommuner med fokus på fælles udveksling af erfaringer, viden og læring om potentialer for både kommuner og virksomheder ved konkurrence om udbudseggede opgaver. Forsøgsprogrammet kan sekretariatsbetjenes af den fællesoffentlige udbudsportal.

Endelig etableres i forlængelse af tidligere år en låne- og deponeringsfritagelsespulje på 150 mio. kr. i 2015, hvor der – for at fremme offentligt-privat samarbejde – kan søges om låneadgang eller dispensation fra deponeringsforpligtelsen i lånebekendtgørelsen.

Udbetaling Danmark

Regeringen og KL er enige om, at Udbetaling Danmark er velfungerende, men at der er behov for et fortsat fokus på at imødegå de udfordringer, der er identificeret i opstartsfasen. Der er videre enighed om, at myndighedsansvaret for internationale sygesikringsager, begravelseshjælp, fleksydelse, efterlevelseshjælp og delpension overflyttes til Udbetaling Danmark.

Desuden er regeringen og KL enige om at etablere en enhed i regi af Udbetaling Danmark, der skal sikre et bedre grundlag og forpligtende samarbejde vedrørende kontrol med sociale ydelser, herunder på de kommunale ydelsesområder. Dette skal fx ske gennem bedre brug af data samt et tættere samarbejde mellem myndigheder, herunder også internationalt. Der er enighed om at anbefale Udbetaling Danmarks bestyrelse, at der etableres et operationelt samarbejdsforum med kommunal repræsentation med henblik på at sikre det løbende samarbejde omkring dataenhedens opgaver, prioriteringer m.v.

Der nedsættes samtidig en fællesoffentlig styregruppe, der bl.a. skal formulere strategiske pejlemærker for udviklingen på området, koordinere indsatsen og følge op på aftalte initiativer og afledte økonomiske effekter.

Digitalisering og digital velfærd

Den nuværende digitaliseringsstrategi udløber ultimo 2015. Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om at fortsætte den ambitiøse fællesoffentlige digitaliseringsdagsorden og udarbejde en ny digitaliseringsstrategi, som drøftes frem mod økonomiaftalen for 2016. Strategien skal være med til at sikre en effektiv og moderne offentlig sektor, der kan bidrage til vækst og velfærd.

Som led i den fjerde og sidste bølge af den trinvis overgang til digital kommunikation indføres obligatorisk, digital selvbetjening på fire områder i kommunerne. Det frigør 1,1 mio. kr. i 2016 og 44,4 mio. kr. i 2017 og frem. Der er enighed om at højne brugervenligheden i de offentlige digitale selvbetjeningsløsninger.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om at forlænge samarbejdet om drift og vedligehold af den fælles it-infrastruktur (NemID, Digital Post, borger.dk og NemLog-in), herunder at afsætte en basisfinansiering til drift og vedligehold og samtidig styrke samarbejdsmodellen vedrørende driften. Finansieringen deles som hidtil af parterne. Endvidere skal der forberedes udbud af næste generation NemID og den videre udvikling af Digital Post, samt ske frikøb af SMS-adviseringer om ny Digital Post. Kommunerne bidrager med i alt 8,5 mio. kr. i 2015, 32,0 mio. kr. i 2016, 53,6 mio. kr. i 2017 og 49,8 mio. kr. i 2018 og frem. Der er enighed om at drøfte de udgiftsmæssige konsekvenser for kommunerne i forbindelse med økonomiaftalen for 2016. Parterne er endvidere enige om at analysere forskellige modeller for fremtidig drift af fællesoffentlig infrastruktur.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om, at arbejdet med it-sikkerhed skal styrkes yderligere med henblik på at sikre fortrolighed om personfølsomme oplysninger og et højt sikkerhedsniveau i den digitale infrastruktur.

Som led i den fællesoffentlige Strategi for digital velfærd og national strategi for digitalisering af sundhedsvæsenet er der enighed om det videre arbejde med strategiernes initiativer. Der er enighed om digital understøttelse af kommunikation og samarbejde mellem skole og forældre samt af elevernes læring og trivsel i folkeskolen.

Øvrige temaer vedrørende digitalisering og digital velfærd er uddybet i *bilag 2*.

God økonomistyring i kommunerne

Der blev i aftalen om kommunernes økonomi for 2014 opstillet et fælles målbillede for god økonomistyring i kommunerne. Som opfølgning på målbilledet er der igangsat en række pilotforløb, der understøtter implementeringen af målbilledet. Regeringen og KL er enige om at følge op på implementeringen af målbilledet i forbindelse med økonomiforhandlingerne for 2016.

God arbejdsgiveradfærd

Regeringen arbejder med at fremme god arbejdsfærd i staten med henblik på at styrke den samlede opgavevaretagelse. Inden udgangen af 2014 vil regeringen stille et målbillede for god arbejdsgiveradfærd til rådighed for statens arbejdsgivere.

Regeringen, KL og Danske Regioner har en fælles ambition om at understøtte offentlige arbejdsgivere i at anvende personaleressourcerne og indgå i tillidsfuld dialog og samarbejde med medarbejdere med henblik på at levere på deres kerneopgaver og mål. På den baggrund er parterne enige om at udveksle ideer og erfaringer med at understøtte arbejdsgiverrollen blandt offentlige arbejdsgivere.

Ejendomsadministration

Regeringen og KL er enige om at arbejde videre med systematisk benchmarking som et redskab til udbredelse af bedste praksis og til at styrke kommunernes grundlag for lokal prioritering. Regeringen og KL er enige om at igangsætte en benchmarkinganalyse af kommunernes ejendomsadministration, som tager udgangspunkt i anbefalingerne i en foranalyse gennemført af KORA.

Sammenlignelige brugertilfredshedsundersøgelser

Regeringen og KL ønsker at inddrage brugernes vurdering i tilrettelæggelsen af opgavevaretagelsen. Der er aktuelt 31 kommuner, som anvender Tilfredshedsportalen til at synliggøre og sammenligne den brugeroplevede kvalitet på social- og undervisningsområderne. KL vil arbejde for, at betydeligt flere kommuner har uploadet data til Tilfredshedsportalen med udgangen af 2015 og med henblik på en meget høj dækning i 2017.

I tilknytning hertil vil regeringen og KL udvikle inspirationsmateriale om anvendelsen af brugertilfredshedsundersøgelser

6. Øvrige temaer

Restancer

De kommunale restancer er fortsat på et højt niveau. Regeringen og KL er derfor enige om at fastholde fokus på at styrke den fælles opkrævnings- og inddrivelsesopgave, herunder optimering af rykkerforløb, og at videreføre partnerskab om inddrivelse.

Der er samtidig enighed om, at det centrale inddrivelsessystem (EFI) skal understøtte en effektiv inddrivelse, og parterne vil fortsat følge implementeringen tæt med henblik på at undgå, at idriftsættelsen af systemet påvirker restanceinddrivelsen negativt.

Det er aftalt, at regeringen i den kommende folketingssamling vil arbejde for at tilpasse lovgivningen på følgende områder:

- Tillægge restanceinddrivelsesmyndighedens afgørelser om modregning forældelsesafbrydende virkning for restfordringen
- En udvidelse af adgangen til lønindeholdelse for biblioteksrestancer og krav opstået som følge af fraflytningsgarantier
- Adgang for kommunerne til selv at tiltræde en sikkerhed stillet efter udlændingeloven

Derudover er parterne enige om, at der i regi af partnerskabet og frem mod foråret 2015 gennemføres en analyse af tabeltrækket vedr. de øverste nettoindkomstintervaller, en analyse af fortrinsberettigede krav overdragelse til inddrivelse og en analyse af restancetyper underholdsbidrag.

Effektivisering af affaldsforbrændingssektoren

Regeringen og KL er enige om målsætningen om at effektivere affaldsforbrændingssektoren med 200 mio. kr. frem mod 2020 til gavn for virksomheder og forbrugere. Der nedsættes en arbejdsgruppe, der skal komme med forslag til realiseringen heraf.

Mere genanvendelse på affaldsområdet

Regeringen og KL er i forlængelse af regeringens ressourcestrategi for affald endvidere enige om at styrke indsatsen for mere genanvendelse af affald. Der er afsat 50 mio. kr. årligt i 2014 til 2017, som bl.a. målrettes partnerskaber mellem kommuner og virksomheder til udvikling af bedre og mere effektive indsamlingssystemer og affaldsbehandlingsteknologier.

Klimatilpasning

Regeringen og KL er enige om at suspendere det planlagte krav om medfinansiering af klimainvesteringer i 2015. Finansiering af klimainvesteringer indgår i stedet i den planlagte evaluering af takstfinansieringsreglerne, som gennemføres i 2015.

Væksthuse

Der er indgået en særskilt national aftale om rammer og mål for væksthusernes indsats i 2015. På dette grundlag indgår kommunerne i hver region i slutningen af 2014 en aftale med regionens væksthuse om indsatsen i 2015.

Regeringen og KL er enige om at indgå en ny aftale om væksthuse efter 2015, der fortsat kan sikre et sammenhængende erhvervsfremmesystem til gavn for virksomheder og vækst. Den nye aftale for Væksthuse efter 2015 fastlægges i forbindelse med økonomiaftalen i sommeren 2015.

Bilag

1. Kommunernes økonomi for 2015
2. Digitalisering og digital velfærd

Kommunernes økonomi for 2015

Kommunerne kan i 2015 videreføre det aftalte niveau for serviceudgifterne i 2014. Aftalen indebærer dermed, at kommunernes serviceudgifter i 2015 udgør 234,6 mia. kr. Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af DUT-princippet.

Regeringen og KL er enige om, at der for kommunerne under ét vil være balance i den kommunale økonomi i 2015 med nedenstående forudsætninger.

Tabel 1
Balance for kommunerne i 2015

Mio. kr., 2015-pl	Aftale
Serviceudgifter, netto	234.629
Aktivtetsbestemt medfinansiering	19.866
Overførsler	63.903
Udgifter til forsikrede ledige mv.	11.874
Bruttoanlæg (ekskl. ældreboliger)	17.500
Øvrige udgifter	812
Udgifter i alt	348.585
Skatteindtægter	-260.590
Bloktilskud mv.	-72.882
<i>- Heraf betinget bloktilskud</i>	<i>-3.000</i>
Beskæftigelsestilskud	-11.874
Øvrige indtægter	-7.339
Indtægter i alt	-352.685
Ekstraordinær finansiering	-4.100

Med henblik på at sikre balance mellem de samlede kommunale udgifter og indtægter for kommunerne under ét er der fastsat et balancetilskud i 2015. Hertil kommer et ekstraordinært tilskud på 600 mio. kr. i 2015 med henblik på at imødekomme lokale omstillingsudfordringer, der følger af folkeskolereformen.

Derudover ydes der et ekstraordinært tilskud i 2015 på 3 mia. kr. Heraf fordeles 2 mia. kr. som grundtilskud til alle kommuner, og 1 mia. kr. på baggrund af kommunernes grundlæggende økonomiske vilkår.

Økonomi- og Indenrigsministeriet opgør fordelingen på baggrund af objektive kriterier for kommunernes grundlæggende økonomiske vilkår frem mod 1. juli med henblik på, at tilskuddet kan indgå i tilskudsudmeldingen senest 1. juli.

Endvidere afsættes der en lånepulje på 500 mio. kr. med henblik på en styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner.

I 2015 er 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af kommunernes aftaleoverholdelse i budgetterne for 2015. Der er enighed om, at en eventuel regnskabssanktion vedrørende 2015 tager afsæt i det aftalte udgiftsniveau.

Der fastsættes en særtilskudspulje på 300 mio. kr. i 2015.

Udgangspunktet for fastsættelsen af bloktilskuddet til kommunerne i 2015 er en uændret kommunal skattefastsættelse i 2015 for kommunerne under ét.

Der er enighed om, at kommunernes investeringer i 2015 udgør 17,5 mia. kr. Regeringen og KL er enige om, at kommunerne foretager en gensidig koordinering af budgetterne med henblik på at sikre, at kommunernes budgetter er i overensstemmelse hermed.

Regeringen og KL er enige om at udmønte 2 mia. kr. fra Kvalitetsfonden i 2015 til et løft af de fysiske rammer i folkeskolen, daginstitutioner og på ældreområdet. Der er samtidig enighed om, at kommunerne som led i normaliseringen af anlægsniveauet frisættes fra øvrige bindinger i forbindelse med udmøntningen af kvalitetsfondsmidlerne.

Der er afsat en lånepulje på 400 mio. kr. målrettet investeringer på borgernære områder samt en lånepulje på 200 mio. kr. til investeringer med effektiviseringspotentiale.

Pulje til skattenedsættelser

Regeringen og KL er enige om, at nogle kommuner skal have mulighed for at forhøje skatten inden for en ramme på 150 mio. kr. Økonomi- og Indenrigsministeriet udmelder inden sommer de kriterier, som vil ligge til grund for fordelingen af rammen for skattestigninger. Herefter ansøger kommunerne økonomi- og indenrigsministeren om en andel af den aftalte ramme for skattestigninger.

For at skabe plads til disse skatteforhøjelser inden for et uændret beskatningsniveau for kommunerne under ét forudsættes det, at andre kommuner sætter skatten ned svarende til i alt 150 mio. kr. For 2015 etableres der en tilskudsordning til de kommuner, som for 2015 nedsætter skatten. Tilskuddet kan højst udgøre 75 pct. af provenutabet i 2015, 50 pct. i 2016 og 2017 og 25 pct. i 2018. Tilskudsordningen finansieres af staten. Hvis der gennemføres skattenedsættelser på over 150 mio. kr., nedsættes tilskuddet.

Regeringen tilkendegiver, at hvis der for 2015 sker en skatteforhøjelse for kommunerne under ét, vil der i medfør af gældende lov ske en modgående regulering af bloktilskuddet svarende til overskridelsen.

Kommuner, der på forhånd har fået en andel af rammen for skatteforhøjelser, og som vedtager en skatteforhøjelse i overensstemmelse hermed, vil blive friholdt for en eventuel individuel modregning som følge af en samlet skatteforhøjelse

Øvrige økonomiske forudsætninger

Det er forudsat i aftalen, at kommunernes overførselsudgifter vil udgøre 63,9 mia. kr. i 2015, og at kommunernes udgifter til forsørgelse og aktivering af forsikrede ledige mv. vil udgøre 11,9 mia. kr. i 2015.

Regeringen og KL er enige om, at der foretages en midtvejsvurdering af skønnene for udgifterne til indkomstoverførsler i 2015. I tilfælde af væsentlige ændringer i udgiftsskønnene for indkomstoverførsler sammenholdt med de øvrige forudsætninger for aftalen kan der være behov for at neutralisere dette i den indgåede aftale.

De øvrige økonomiske forudsætninger for den kommunale økonomi i 2015 fremgår af boks 1.

Boks 1

Øvrige økonomiske forudsætninger

Bidrag til regionerne

Udgangspunktet for kommunernes grundbidrag på udviklingsområdet for 2014 var 125 kr. pr. indbygger. For 2015 vil pris- og lønregulering indebære, at udgangspunktet for bidragsfastsættelsen vil være et grundbidrag på 127 kr. på udviklingsområdet. Reguleringen er fastsat på basis af et skøn for den regionale pris- og lønudvikling fra 2014-2015 på 1,5 pct. inkl. medicin.

Den kommunale balance i 2015 tager højde for, at der er sammenhæng mellem kommunernes forventede medfinansiering på sundhedsområdet og det aftalte udgiftsniveau for regionerne. Kommunernes aktivitetsbestemte medfinansiering af regionernes sundhedsvæsen er i 2015 forudsat til 19.866 mio. kr.

Skatter

Det er ved fastsættelsen af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i kommunerne lagt til grund, at fremskrivningsprocenten for udskrivningsgrundlaget fra det korrigerede beregningsgrundlag for 2012 til 2015 udgør 10,0 pct.

Der er med virkning fra og med 2003 indført et loft over grundlaget for beregning af grundskyld. Det er forudsat, at reguleringsprocenten ved beregning af loftet for 2015 vil blive fastsat til 6,4 pct.

Pris- og lønudvikling

Der anvendes et skøn for pris- og lønudviklingen for kommunerne fra 2014-2015 for de samlede udgifter inkl. overførsler på 1,9 pct. PL-skønnet for serviceudgifter (ekskl. overførsler) er 2,0 pct. fra 2014-2015, og PL-skønnet for anlægsudgifter er 1,3 pct. fra 2014-2015. Der er samtidig taget højde for kompensation for afskaffelse af 60-årsregel, jf. lov nr. 409 af 26. april 2013, og der er forudsat en satsreguleringsprocent for 2015 på 1,5 pct.

Digitalisering og digital velfærd

Grunddata

Grunddataprogrammet er komplekst og er blevet forsinket bl.a. på grund af datafordeleren. Den tværgående styring skal derfor styrkes, ligesom der skal være bedre mulighed for at sikre fremdrift. Der er enighed om en ny forretningsmodel for det fælles geografiske administrationsgrundlag (FOT-samarbejdet) med henblik på mere effektiv og ensartet kortlægning. Kommunerne finansierer med 4,7 mio. kr. fra 2015 og frem. KOMBIT gennemfører fælleskommunale udbud vedr. ESR-registeret, hvor regeringen og KL forudsætter, at alle kommuner tilslutter sig.

Digital sundhed

Regeringen og KL er enige om, at der frem mod udgangen af 2014 fastsættes indikatorer for digital sundhed i kommunerne, herunder for anvendelse af Fælles Medicinkort.

Der er endvidere enighed om at undersøge de sundhedsfaglige og økonomiske gevinster ved bedre digitalt samarbejde mellem kommunale plejeenheder, praksis og sygehuse om komplekse, tværgående forløb.

Der igangsættes desuden et arbejde med at forberede Sundhedsvæsenets Organisationsregister, så det kan adressere de fremtidige behov for organisationsdata på sundhedsområdet.

Regeringen og KL er enige om, at der er økonomiske og kvalitetsmæssige gevinster ved øget anvendelse af videotolkning samt videokonferencer ved indsatsrettede møder på sundhedsområdet mellem kommuner og regioner samt mellem kommuner. Initiativet kan reducere nettodriftsomkostningerne i kommunerne med 14 mio. kr. årligt fra 2016 og frem. Det anbefales, at kommunerne udbreder anvendelsen af videotolkning og den nationale videoinfrastruktur på øvrige områder.

It-infrastruktur på sundhedsområdet

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om, at MedCom refererer til den nationale bestyrelse for sundheds-it, herunder med godkendelse af arbejdsprogram samt budget. Der er enighed om, at kommunernes basisfinansiering af MedCom øges med 4 mio. kr. fra 2015 med henblik på at styrke MedComs implementerings- og standardiseringsarbejde. Der er endvidere enighed om, at hjemmemonitoreringsdatabasen og sårjournalen overgår til finansiering via sundhedsdatanettet i 2015, og at kommunernes betaling udgør 3,7 mio. kr. årligt.

Som led i finansierings- og styringsmodellen for fællesoffentlig it-infrastruktur på sundhedsområdet bidrager kommunerne i 2015 med 14 mio. kr. til drift af National Serviceplatform og Fælles Medicinkort.

Digital velfærd på socialområdet

På socialområdet er der enighed om at igangsætte en række yderligere analyser: En systematisk effektevaluering, der skal danne grundlaget for udbredelse af digitalt understøttet genoptræning i kommunerne, hvor dette er relevant; en opfølgning på resultaterne af en afdækning af konkrete datadelingsbehov på to sagsområder på socialområdet; et arbejde for at afdække og formidle eksisterende viden og erfaringer med anvendelse af IKT-løsninger til mennesker med kognitive handicap og sindslidelser samt et arbejde, der skal skabe mere viden om, hvordan digitale redskaber kan bidrage til øgede læringsmæssige og pædagogiske effekter i dagtilbud.

Styrket anvendelse af it i folkeskolen

Regeringen og KL er enige om, at der er væsentlige pædagogiske og tidsmæssige potentialer i øget anvendelse af it i folkeskolen. Derfor forlænges den allerede afsatte pulje til it i folkeskolen frem til udgangen af 2017. Resultaterne af en nylig gennemført effektanalyse af digitale læremidler indgår i arbejdet om den fremadrettede udmøntning af puljen. Derudover afsættes 40 mio. kr. af puljen til en central udviklingspulje til udvikling af prototyper af digitale læremidler.

Som opfølgning på *Aftale om fagligt løft af folkeskolen* og *Strategi for digital velfærd 2013-2020* er parterne enige om at realisere initiativet om en brugerportal gennem ny fælles infrastruktur og et kommunalt ansvar for anskaffelse af lokale løsninger, som digitalt understøtter kommunikation, læring og trivsel. Initiativet finansieres ud fra følgende finansieringsprincipper:

- Etableringsomkostninger til fællesoffentlig it-infrastruktur finansieres af staten
- Udgifter til driften af fællesoffentlig infrastruktur deles ligeligt mellem Undervisningsministeriet og kommunerne. Kommunernes andel finansieres via en reduktion i bloktilskuddet.
- Kommunerne afholder udgifter til lokalt indkøb af digitale løsninger til understøttelse af kommunikation, læring og trivsel i folkeskolen.

Parterne er enige om, at der skal ske en digital understøttelse af de processer i forhold til elever, forældre og personale på skolerne, der følger af "Aftale om et fagligt løft af folkeskolen". Dette konkretiseres yderligere med udgangspunkt i den fælles analyse, som afsluttes i efteråret 2014.

Der er endvidere enighed om, at kommunernes digitale løsninger benytter den fælles infrastruktur, og at alle kommuner ved starten af skoleåret 2016/2017 har påbegyndt en udbredelse af løsningerne og sikret udbredelse til alle skoler ved udgangen af 2017.

Det fremgår af aftale om kommunernes økonomi 2012, at kommunerne sikrer, at skolerne har stabile og sikre trådløse netværk i 2014. Regeringen og KL er enige om, at kommunerne

også fremover sikrer, at skolernes netværk har tilstrækkelig kapacitet til at understøtte udviklingen i den digitale folkeskole. Parterne er enig om i fællesskab at følge udviklingen.

Finansiering af analyseinitiativer i Strategi for digital velfærd

Til det fortsatte analysearbejde, der iværksættes som led i den fællesoffentlige Strategi for digital velfærd, bidrager kommunerne i medfør af de aftalte finansieringsprincipper med 7,2 mio. kr. 2015 og 0,6 mio. kr. i 2016.